

בהוקרה מתנועת המושבים בישראל

המייסדים

בית עובד | 1933

רבקה ואברהם גלבין

חנה וגרשון ברלין

טוביה ובתיה ברוסטין

אסתר ושלמה בודניצקי

רחל ואליקים אשכנזי

נחמה ומשה אורן

חווה ובן ציון אבנטל

עזריאל וחיה הרפז

חדווה ושמואל דים

יעקב ורבקה דגן

בנימין וחיה דברנבי

חסיה ומרדכי גרנות

פנחס ויטי גרין

פפה ויצחק גרומן

רבקה ומיכאל ירקוני

עדה ושמואל יורב

אביגדור יוסיפון
אסתר גמליאלית

חנה וחיים יופה

חנה וצבי טולובוביץ

חיה ובנימין טבק

רחל ואברהם (בומיק) הרפז

טניה ואביגדור (סוויגר) סיני

איזיק ושרה מינקוביץ

מרים ומשה לוינשטיין

חיה ודוד לוינשטיין

קופל ומרים לוין

משה ויוכבד לבנון

רחל ויצחק כפתורי

הניה ויחזקאל פרשטמן

יוכבד ואבא פרנקל

רבקה ונתן פרנסקי

פאניה (ציפורה) ואפרים פליוב

שושנה ואפרים פינקל

דינה וישראל פולישצ'וק

חיים ורחל (פריידה) עמית

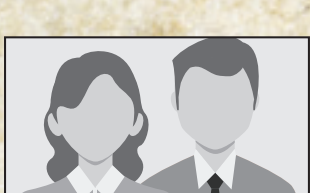
שושנה וחיים שירמן

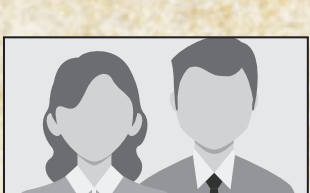
אביבה ואלכסנדר רם

אריה ויפה רייבר

פולה ושלמה רוזין

רבקה ואפרים קליין

אהרון ועליזה קייש

רחל ואברהם קול

כפרי/ שמואל בס

האב חורש, זורע בתלם ובניר וגם לקצור יודע ברוב חדוה ושיר.

הבן בו רועה עדר ומנכש חרול. הבת שומרת סדר ברפת ובלול.

הזי מה מאד חמדתי כפרי זה הקטן- מקום בו נולדתי, מקום בו גם אצקן!

על כתף הר פורח כפרי זה הקטן, למרחקים שולח פרדס, שדה וגן. רחוק משאון ערים הוא על פני כל המרחב, ירוק דגלו ירים הוא עם נקודות זהב.

פינת חיים עובדת- גרים בה איכרים. עובדי אדמת מולדת רועי העדרים.

שנות העשרים של המאה העשרים הגיעו לאזור. חודשיים לאחר העלייה על הקרקע נולד הילד הראשון של בית עובד, היה זה בנר חמישי של חנוכה 1933, בעיצומה של חגיגת העלייה על הקרקע שנערכה בצריף על הגבעה, שלימים שימש כגן ילדים.

בשנותיו הראשונות היה מצבו של המושב ירוד ביותר, ומבחינות רבות המספר המצומצם של חבריו היה לו לרועץ. הם שיועו לתגבורת וקיוו שכל מתיישב נוסף שיצטרף לנקודתם, יישא עמם בנטל ויחיש את תהליך פיתוח הכפר. לכן התקבלו בברכה במושב קבוצות שונות של מתיישבים זמניים, ולמעשה עד להקמת המדינה שימוש בית עובד אכסניה לקבוצות שונות שהתגוררו במקום באופן זמני.

שנים של עמל רב, התמודדות בלתי פוסקת עם קשיי הקיום, חריצות ותושייה לא מעטה נדרשו כדי להפוך את הגבעה השוממה ליישוב תוסס ופורח.

מושב בית עובד

כפיסת פסיפס קטנה שזור סיפורו של בית עובד ביריעה היסטורית רבת מאורעות. סיפורו של מושב בית עובד הוא בראש ובראשונה סיפורו של מקום ואנשיו. בתים ספורים קטנטנים על גבעה שוממה וחשופה, מוקפת ישובים ערביים, זה היה המראה אשר קידם את פניהם של המתיישבים הראשונים. שעלו על הקרקע בשנת 1933. אותה שנה בה החלו לבוסט בגרמניה זרעי הפורענות הארומה שהתרחשה שנים ספורות לאחר מכן. בעוד הנאצים עולים לשלטון ומפיצים את תורת הגזע שלהם, מקימים צעירים יהודים אידיאליסטים כאן בארץ יישוב עברי חדש, ואף מכתירים אותו בשם הסמלי "בית עובד".

ארבעים וחמישה מייסדי בית עובד- 27 גברים ו- 16 נשים בשנות העשרים הראשונות לחייהם- הגיעו לארץ בתקופת העלייה הרביעית (1924-1928). מרביתם עלו בגפם, ולאחר שעברו תקופת הכשרה והכנה לחיי הארץ. בארצות מוצאם היו רובם חברים בתנועת החלוץ או השומר הצעיר. בבואם לארץ החלו לעבוד כחלוצים בכל עבודה שהומנה לה. 32 מהם נשלחו לחבורת הדרום בנס ציונה, ולאחר פירוקה בשנת 1927 המשיכו להתגורר שם בסביבת המושבה. אחרים נדדו בעקבות העבודה ברחבי הארץ, ורק לקראת סוף

תנועת המושבים בישראל. שומרים על המרחב הכפרי. שליחות לאומית שהיא זכות